

بهینه‌سازی قابها به کمک ترکیب الگوریتم جامعه پرندگان و مورچگان با ماشین بردار پشتیبان تحت اثر تحریک زلزله

زهرة خادمپر^۱، سعید شجاعی^۲

۱-دانشگاه شهید باهنر کرمان

۲-دانشگاه شهید باهنر کرمان

Khadem_07@yahoo.com

Saeed.shojaee@uk.ac.ir

خلاصه

زمان بر بودن بهینه‌سازی دینامیکی قاب‌های برشی یکی از مشکلات مطرح در مسائل مهندسی سازه می‌باشد. در این مقاله برای بهبود این مشکلات، روش تقریبی ماشین بردار پشتیبان (SVM) که یک طبقه‌بندی دودویی می‌باشد، با هریک از الگوریتم‌های جامعه پرندگان و مورچگان ترکیب شده است. در این الگوریتم‌ها سطح مقطع اعضا به عنوان متغیر گسسته انتخاب شده و با تولید جوابهای اولیه تصادفی و بهبود آنها در طول فرایند بهینه‌سازی به جستجوی جواب بهینه می‌پردازد. برای ترکیب SVM با این الگوریتم‌ها ابتدا پاسخ داده‌های انتخاب شده از روش آنالیز دقیق به دست آمده و برحسب مبانی روش SVM یک رابطه بین ورودی‌ها و خروجی‌ها بصورت تقریبی حاصل شده است. سپس این رابطه پس از کنترل و اطمینان از درستی عملکرد آن، جایگزین روش آنالیز دقیق دینامیکی شده است که نسبت به دیگر تقریب سازها، پاسخ مطلوب تری دارد و باعث کاهش زمان بهینه‌سازی شده است.

کلمات کلیدی: قاب برشی، بهینه‌سازی، الگوریتم پرندگان، الگوریتم مورچگان، ماشین بردار پشتیبان.

۱. مقدمه

یک تعریف کلی از فرایند بهینه‌سازی دست یابی به بهترین نتیجه در شرایط داده شده می‌باشد، مسائل بهینه‌سازی با روش‌های متفاوتی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. در مقاله حاضر از روشهای بهینه‌سازی بر گرفته از طبیعت جاندار یعنی جامعه پرندگان (PSO) و جامعه مورچگان (ACO) استفاده شده است. روش PSO از نحوه زندگی پرندگان و ماهیها الهام که بصورت گروهی زندگی می‌کنند، گرفته شده است. پرندگان و ماهی‌ها بسیاری از احتیاجات خود، از جمله جستجوی غذا را بصورت دسته‌جمعی را با کمک یکدیگر و با استفاده از خرد جمعی انجام می‌دهند. این الگوریتم در سال ۱۹۹۵ توسط ابرهات و کندی^۳ معرفی شد. روش (ACO) از رفتار واقعی جامعه مورچه‌ها الهام گرفته شده است [1,2]. اساس الگوریتم‌های (ACO)، همکاری و مشارکت مورچه‌ها و ارتباط آنها از طریق اثر فرومون مصنوعی که به آن تاثیر گذاری گفته می‌شود، می‌باشد. این روش اولین بار توسط بولن هیمر^۴ [3,4] بکار برده شد.

در بهینه‌سازی سازه‌ها با استفاده از این الگوریتم‌ها در هر نسل برای محاسبه قیده‌های حاکم بر طرح نیازمند تحلیل سازه می‌باشیم. تحلیل مستقیم سازه‌های با درجات آزادی زیاد به خصوص در مقابل بار زلزله مستلزم صرف زمانهای طولانی می‌باشد. مهمترین مشکلی که در نتیجه طولانی شدن زمان فرآیند بهینه‌سازی ایجاد می‌شود این است که امکان جستجوی کامل فضای طراحی از بین می‌رود و در نتیجه جواب مناسبی برای مساله بهینه‌سازی پیدا نخواهد شد. استفاده از روش‌های تقریبی می‌تواند در کاهش زمان تحلیل مستقیم سازه بسیار موثر باشد. در این مقاله از روش تقریبی ماشین بردار پشتیبان که یکی از بهترین و کاربردی‌ترین روش‌های تقریبی می‌باشد، استفاده شده است.

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد عمران سازه

^۲ استادیار

^۳ Eberhat and Kennedy

^۴ Bullnheimer